

MYRE FISKEMOTTAK AS AVD MYRE
Bolstads vei 15
8430 MYRE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Espen Olaf Henriksen, 75531603

Rapport etter tilsyn 15./20. februar 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Myre Fiskemottak AS avd. Myre (virksomhetsnummer: 989 281 682).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens siste årsrapport til Statsforvalteren inneholdt mange uriktige opplysninger.
- Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere årlig innlevering av farlig avfall til lovlig mottak.
- Avvik 3: Noe av virksomhetens prosessavløpsvann slippes ut uten å passere renseanlegg eller punkt for prøvetaking.
- Avvik 4: Virksomheten spyler utstyr på arealer som drenerer til overvannsnettet.
- Avvik 5: Virksomheten har overskredet grenseverdier for fett og pH i utslipp til vann.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på at dere har gjentakende avvik. Avvik 1 og 2 (om rapportering av utslipp og dokumentasjon for innlevert farlig avfall) er gjentakelse av lignende avvik i vårt tilsyn i 2021. Avdekking av alvorlige avvik kan føre til økt tilsynsfrekvens.

Myre fiskemottak AS avd. Myre må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet **innen 19.4.2024**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Måleprogrammets formel for beregning av månedlig utslipp er ikke korrekt.
- Anmerkning 2: Virksomheten mangler en dokumentert rutine for vedlikehold og kalibrering av pH-meter

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Myre fiskemottak må betale et gebyr på kr 23 400 for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post eller som sikker melding

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Espen Henriksen eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>. Merk svaret med saksnummer 2012/4168.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens siste årsrapport til Statsforvalteren inneholdt mange uriktige opplysninger

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Myre fiskemottak AS av 1.2.2019, vilkår 11.5

Beskrivelse av krav

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering¹.

¹ Publisert på miljodirektoratet.no/publikasjoner/2014/februar-2014/veiledning-til-egenkontrollrapportering/

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Som del av tilsynet så vi nærmere på siste innleverte årsrapport, som var en korrigert versjon av egenkontrollrapporten for 2022. Årsrapport for 2023 var ikke tilgjengelig på inspeksjonstidspunktet (innleveringsfrist er 1.3.2024). Den opprinnelige versjonen av rapporten for 2022 var sendt til oss 1.3.2023. I e-post 18.4.2023 påpekte vi at rapporten hadde feil og mangler i opplysningene om råstoff-forbruk, levert farlig avfall og utslipp til vann. Den 25.4.2023 mottok vi en rapport som var korrigert ut fra våre anmerkninger.

I forbindelse med tilsyn kan vi i større grad kontrollere opplysningene i en egenkontrollrapport enn det som er mulig i den rutinemessige sjekken vi gjennomfører når rapportene mottas. I rapporten for 2022 avdekket vi i dette tilsynet en rekke feil og mangler utover det vi allerede hadde påpekt i april 2023.

Spørsmål om ulovlig forurensning i rapporteringsåret (del 1.1 Innledning)

Spørsmålet var besvart med «Nei». Under tilsynet kom det imidlertid fram at en av prosessvannsprøvene fra 2022 hadde et fettinnhold som var betydelig høyere enn grenseverdien på 100 mg/L. Utslipp som bryter med grenseverdiene er per definisjon ulovlige, og spørsmålet skulle derfor vært besvart med «Ja».

Kontrollmålinger av prosessavløpsvann (2.2 Utslippskrav til vann)

Dere har rapportert at det var gjort 11 målinger av fett i prosessavløpsvannet. Middelerdien er rapportert som 30 mg/L, mens høyeste verdi er oppgitt til 100 mg/L. Dette er identisk med tallene dere rapporterte for 2021. Vi ser at hverken middelerdi eller høyeste verdi stemmer overens med måleresultatene for 2022. Dere hadde en avvikende prøve med fettinnhold på over 3000 mg/L. Denne skulle vært rapportert som høyeste verdi, og den er heller ikke forenlig med den rapporterte middelerdien på 30 mg/L. Hvis det var grunn til å se bort fra denne avvikende prøven, burde dette vært kommentert nærmere.

Analyserapportene viser at de fleste av prøvene for 2022 hadde et fettinnhold som var lavere enn laboratoriets kvantifiseringsgrense på 30 mg/L. Dere opplyste i inspeksjonsmøtet at dere i beregning av middelerdi satt inn kvantifiseringsgrensa for prøver med resultat oppgitt som $< 30 \text{ mg/L}$. Så lenge dere også hadde noen prøver med verdi over 30 mg/L, så skal ikke denne fremgangsmåten kunne gi en middelerdi på 30 mg/L. Vær også oppmerksom på at Miljødirektoratet på sine nettsider² skriver at resultater under kvantifiseringsgrensen skal rapporteres som 0.

Dere har rapportert at høyeste pH-verdi i 2022 var 10,6, altså utenfor kravet i tillatelsen om pH i området 6-9. I tilsynet kom det fram at denne pH-målingen var fra januar 2023 og at dere i 2022 ikke hadde noen pH-målinger utenfor grenseverdiene.

Spørsmål om ringtester og tredjepartskontroll i forbindelse med utslippskontroll (under 3.3 Andre forhold)

Dere har svart at dere deltar i ringtester for analyser dere utfører selv, og at dere har verifisert egne målinger av utslipp med tredjepartskontroll. Spørsmålene gjelder utslipp regulert med grenseverdier i tillatelsen, og av disse er det kun pH-målinger dere gjennomfører selv. I tilsynet kom det fram at det

² Se artikkel om forventninger til industriens utslippskontroll på Miljødirektoratets nettside:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/industri/for-naringsliv/forventninger-til-industriens-utslippskontroll/>

ikke er riktig at dere har deltatt i ringtester eller har brukt tredjepartskontroll til verifisering av målinger.

Rapportering av årlig utslipp til vann (punkt 4.2 i egenkontrollrapport)

I utgangspunktet reagerte vi på at de rapporterte tallene for årlig utslipp virket svært lave. Under tilsynet avdekket vi at dere i eget regneark har brukt antall kubikk i stedet for antall liter prosessavløpsvann. Dere har dermed kommet fram til utslippsmengder som er vesentlig lavere enn realiteten.

Det skal også rapporteres årlig utslipp av stoffer som har grenseverdi i tillatelsen. I rapporten for 2022 har dere ikke rapportert årlig utslipp av fett.

I feltet «Grunnlag for verdien» har der valgt alternativet «Beregnet». Dette er forståelig ut fra at man må gjøre beregninger for å komme fra enkelt-målinger til beregnet årlig utslipp. Ifølge Miljødirektoratets veileder for egenkontrollrapportering skal imidlertid årsverdier som bygger på målinger rapporteres som «Målt».

Om retting av avviket

For at vi skal regne avviket som rettet ber vi om at dere dokumenterer korrigerede verdier for totalt utslipp av fett, BOF, KOF, fosfor og nitrogen for året 2022. Som dokumentasjon ønsker vi kopi av de aktuelle analyserapportene og beskrivelse av hvordan dere har kommet fram til totalverdiene for året som helhet.

Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere årlig innlevering av farlig avfall til lovlig mottak

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-8 og 11-12

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften § 11-8 første ledd beskriver plikten til å levere farlig avfall til lovlig mottak: *Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, eller til virksomhet utenfor Norge i henhold til reglene om grensekryssende transport av avfall i kapittel 13. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Plikten inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.*

Avfallsforskriften § 11-12 beskriver virksomhetenes deklarasjonsplikt. Når farlig avfall leveres til lovlig mottak skal virksomheten som leverer avfallet fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet. Det er kun deklarasjoner registrert i databasen avfallsdeklarerer.no som er gyldig dokumentasjon for at virksomheten har levert sitt farlige avfall er levert til lovlig mottak.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Databasen avfallsdeklarerer.no gir oss oversikt over alle deklarererte innleveringer av farlig avfall. For året 2023 er det ikke registrert innleveringer av farlig avfall fra Myre fiskemottak sin avdeling på Myre. Dette til tross for at det hos virksomheten regelmessig oppstår farlig avfall som brukte

spraybokser, spillolje, absorbenter og maling-/lakkavfall slik at den totale mengden overstiger 1 kg. I inspeksjonsmøtet fikk ble det forklart at det har vært levert farlig avfall til Myre Redskapsentral AS og til Reno-Vest sitt anlegg/miljøtorg i Strengelvåg. Det kan være flere årsaker til at vi ikke finner registrering av disse innleveringene i avfallsdeklarerer.no. I vårt forrige tilsyn, i 2021, var tilsvarende avvik forklart med at avfall fra Myre fiskemottak feilaktig hadde blitt deklarerert som om det kom fra Øksnes Kystfiske AS. Farlig avfall kan også ha blitt levert inn til Myre Redskapsentral AS og blitt registrert som avfall fra båt i havna, eller det kan ha blitt tatt imot hos Reno-Vest som farlig avfall fra husholdning. Konklusjonen er uansett at Myre Fiskemottak AS avd. Myre ikke kan dokumentere riktig innlevering av farlig avfall i 2023.

Avvik 3: Noe av virksomhetens prosessavløpsvann slippes ut direkte til sjø, uten å passere renseanlegg eller punkt for prøvetaking

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Myre fiskemottak AS av 1.2.2019, vilkårene 3.1.1, 3.2 og 3.6

Beskrivelse av krav

I utslippstillatelsen er prosessavløpsvann definert som *spylevann, blodvann, slaktevann, internt transportvann, rengjøringsvann, eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt, biprodukter eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder.*

I vilkår 3.1.1 ligger krav om at dette avløpsvannet skal *filtreres gjennom silanlegg med effektiv lysåpning på 1 mm eller mindre.*

Vilkår 3.2 sier at prosessavløpsvannet skal føres til kommunalt nett. Vilkår 3.6 krever at målinger av avløpsvann skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utlipp.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Prosessavløpsvann fra skillerister på veggen i mottaksrommet

Der fisk pumpes inn i anlegget har dere skillerister som skiller fisk fra vann. Dette vannet har vært i kontakt med råstoffet og er dermed prosessavløpsvann. Fra skillerist går vannet ut gjennom rør som kan føres tilbake til fiskebåten, men vanligvis går det ut i sjøen ved kaia, uten at det har blitt filtrert i silanlegget, og uten at det inngår i vannet som blir prøvetatt i det iverksatte måleprogrammet. Ved landing av kverkskjært fisk (fisk som er kuttet mellom hode og buk) kan vannet fra skillerista inneholde betydelige mengder partikler fra fiskens innvoller. For fisk som kun er bløgget antar vi at vannet fra skillerista hovedsakelig er forurenset av fiskeblod.

Hull i gulvet i mottaksrommet

Gulvet i mottaksrommet har sluker og spalter som leder til renseanlegget, men også tre sluker som i praksis bare er hull i gulvet. Deler av prosessavløpsvannet fra mottaksrommet (spylevann/vaskevann) går dermed ikke til renseanlegg, prøvetaking eller kommunalt nett, men direkte ut i sjøen under kaia.

Avvik 4: Virksomheten spylar utstyr på arealer som drenerer til overvannsnettet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Myre fiskemottak AS av 1.2.2019, vilkår 3.7

Beskrivelse av krav

Utslippstillatelsens vilkår 3.7. om overflatevann lyder: *Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det skal ikke foregå spyling av utstyr eller kjøretøy på arealer som dreneres til overvannsnettet.*

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På inspeksjonstidspunktet så vi at dere spylte kar utendørs, på areal som drenerer til utendørs avløp (figur 1).

Figur 1: Spyling av kar ved anlegget (foto: Statsforvalteren i Nordland)

Avvik 5: Virksomheten har overskredet grenseverdier for fett og pH i utslipp til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Myre fiskemottak AS av 1.2.2019, vilkår 3.1.1

Beskrivelse av krav

I vilkår 3.1.1 om utslipp av prosessavløpsvann er maksimalt innhold av fett/olje satt til 100 mg/L. pH skal være i området 6-9.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Etter det iverksatte måleprogrammet måler dere fett i døgnblandeprøver (fra 3 delprøver) hver måned, bortsett fra i høysesong, der dere tar prøver to ganger per måned. Under tilsynet så vi på måleresultater i perioden 01.2022 – 01.2024. I denne perioden hadde dere en enkeltstående stor overskridelse av fettinnhold (over 3000 mg/L) og en liten overskridelse (110 mg/L). Det var også en delprøve med for høy pH-verdi (10,6).

Vår vurdering er at det er tilfredsstillende at det store flertallet av prøvene viste verdier som er innenfor grenseverdiene. Jo grundigere måleprogrammet er, jo større mulighet er det for å fange opp kortvarige episoder med for høye verdier. Dere kunne også vise til at dere har avviksbehandlet episoder med forhøyede utslippsverdier, men vi forstår det som at dere ikke har avdekket noen spesiell årsak.

Om retting av avviket

Avviket gjelder enkeltstående episoder som allerede har blitt avviksbehandlet hos dere. Vi forventer ikke tilbakemelding fra dere om retting av dette avviket.

Anmerkning 1: Måleprogrammets formel for beregning av månedlig utslipp er ikke korrekt

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I rapport etter inspeksjon hos dere i 2021 ga vi følgende anmerkning:

I «Måleprogram for Myre fiskemottak» versjon 1 er det fra side 13 gitt en beregningsmetode for årlig utslipp. På side 14 er det oppgitt følgende fremgangsmåte for beregning av mengde stoffutslipp per måned:

*Mengde avløpsvann (m³/mnd.) * snittkonsentrasjon (mg/l) * 1000 = mengde stoffutslipp (kg/mnd.)*

Formelen ser ut til å indikere at man ved å sette inn tall for kubikkmeter per måned og mg per liter, og deretter gange med 1000, ender opp med en tallverdi for stoffutslipp per måned med enheten kg/måned. Dette er ikke korrekt. Multiplisering med 1000 kan utligne at det er 1000 liter i hver kubikkmeter, men da står man igjen med antall milligram som er sluppet ut per måned, ikke kilogram.

I årets tilsyn så vi at måleprogrammet fremdeles inneholder samme formel. I praksis har dere ikke brukt denne formelen i regnearket for beregning av utslipp, men der lå det andre feil som førte til at dere uansett fikk et misvisende resultat (se avvik 1).

Anmerkning 2: Virksomheten mangler en dokumentert rutine for vedlikehold og kalibrering av pH-meter

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

pH-meter må kalibreres regelmessig for å gi pålitelige resultat. Dere viste til at dere benytter bruksanvisninga som hører til apparatet. Rutinene for kalibrering av måleutstyr bør uansett inngå i den dokumenterte internkontrollen, eventuelt som del av måleprogrammet. Det bør være

dokumentert at dere har tatt stilling til hvor ofte apparatet skal testes og kalibreres. I egen skriftlig rutine kan dere eventuelt henvise til hvor man finner apparatets bruksanvisning og at denne skal følges.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Myre Fiskemottak AS avd. Myre må betale et gebyr på kr 23 400 for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 24.1.2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på vedtak om gebyr

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Myre Fiskemottak AS avd. Myre sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Espen Henriksen
- Camilla Risa Haugstad

Kontaktperson hos Myre Fiskemottak AS avd. Myre

- Vigilija Solvang

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Myre Fiskemottak AS avd. Myre ble kontrollert under tilsynet:

- Fiskemottak i Bolstads vei 15, Myre

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til fiskeforedling:

- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann
- Egenkontrollrapportering

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse for Myre Fiskemottak AS Øksnes kommune av 01.02.2019

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Tillatelsens krav om påslippsavtale med kommunen

I tillatelsens vilkår 3.2 er det satt krav om at dere skal kunne framlegge en påslippsavtale med kommunen. Dette må regnes som en feil i tillatelsen. Det er kommunen som avgjør om virksomhetens påslipp til kommunens avløpsnett skal være regulert av en påslippsavtale. Om kommunen godtar påslipp uten avtale, så er det ikke opp til Statsforvalteren å kreve at det skal inngås en slik avtale.

Plan for mottak av avfall fra skip

Forurensningsforskriften kapittel 20, om levering og mottak av avfall fra skip, krever at havneansvarlige utarbeider en egen avfallsplan som dokumenterer ordningene for mottak og håndtering av avfall fra båter som kommer til havna. Planen skal sendes til Statsforvalteren for godkjenning. Vi mottok slik plan fra Myre Fiskemottak AS avd. Myre 19.4.2021, men ved en feil har planen ennå ikke blitt vurdert for godkjenning. Når planen er vurdert, vil vi komme tilbake til dere med eget brev om godkjenning eller om det er behov for oppdatering av dokumentet. Hvis dere allerede har oppdatert dokumentet, ber vi om at dere sender oss den oppdaterte utgaven.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentleglova.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Øksnes kommune

Storgata 27

8430

MYRE